

DATOS IDENTIFICATIVOS

Expresión musical e a súa didáctica

Materia	Expresión musical e a súa didáctica			
Código	P02G110V01504			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	García Fernández, Andrea			
Profesorado	García Fernández, Andrea			
Correo-e	andreagf@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/educacion-ou/			
Descrición xeral	Introdución aos elementos da lectura e linguaxe musical e as formas de expresión na música axeitadas para a acción docente na educación infantil: a canción e os arranxos con instrumental Orff. Achegamento aos repertorios para a docencia en educación infantil e ás técnicas de edición electrónica de repertorios orixinais.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C45	Coñecer a tradición oral e o folklora.
C53	Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C54	Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
C55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
C56	Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e expresión musicais, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
C57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
C58	Promover a sensibilidade relativa á expresión plástica e á creación artística.

D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
2. Coñecementos das posibilidades e limitacións da educación musical en infantil.	A3 A4	B1		D1
3. Coñecemento do currículo escolar infantil, relacionado coa educación musical.	A1 A2	B1 B8 B12	C53	D5 D19
4. Adquisición de recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais dentro e fora da escola.	A3	B1 B8 B11 B12	C45 C53 C54 C55 C57 C58	D1 D2 D6 D7 D9 D15 D16 D17 D19 D21
5. Educación artística: Coñecemento e organización dos elementos musicais e pautas de traballo para a creación de actividades artísticas relacionadas coa música.	A2 A3 A4 A5	B1	C45 C53 C54 C55 C56 C57	D1 D2 D5 D6 D7 D8 D9 D15 D16 D17 D19 D21
6. Habilidade de liderazgo, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	A2 A3 A4 A5	B2	C55 C58	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D11 D18 D20 D21

7. Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e aprendizaxe autónoma.	A3	B8	C53	D1
	A4	B11	C56	D2
	A5	B12	C58	D6
				D7
				D8
				D9
				D11
				D12
				D13
				D15
			D16	
			D19	
8. Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	A1	B1	C53	D1
	A2	B2	C56	D2
	A3	B8	C57	D5
	A4	B12	C58	D6
				D7
				D8
				D9
				D11
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
			D17	
			D18	
			D19	
			D20	
			D21	
9. Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	A2	B1	C58	D8
	A3	B8		D9
		B11		D15
		B12		D16
				D19
			D20	
			D21	
10. Capacidade para aplicar os principios técnicos e pedagóxicos á educación musical.	A2	B1	C45	D1
	A3	B8	C53	D2
	A4	B11	C54	D5
		B12	C55	D6
			C56	D7
			C57	D8
			C58	D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
			D19	
			D20	
			D21	

11. Elaboración de contidos musicais de diferentes estilos e sénero para a educación musical.

A1 B1 C45 D1
 A2 B2 C53 D2
 A3 B8 C54 D5
 A4 B11 C55 D6
 A5 B12 C56 D7
 C57 D8
 C58 D9
 D11
 D12
 D13
 D14
 D15
 D16
 D17
 D18
 D19
 D20
 D21

Contidos

Tema	
1. Elementos da música; aplicación didáctica e pedagóxica.	1.1. Parámetros do son e dimensións da música. 1.2. Exercicios e xogos para a percepción dos elementos da música (Kodaly).
2. Grafías convencionais e non convencionais básicas da linguaxe musical.	2.1. Escritura rítmica. 2.2. Escritura melódica. 2.3. Dictados rítmicos/melódicos. 2.4. Grafías alternativas.
3. Actividades musicais para solucionar problemas de comprensión e destreza musical.	3.1. Actividades perceptivas. 3.2. Actividades de reacción. 3.3. Actividades de conciencia musical. 3.4. Modelos de dictados musicais.
4. Adaptación de pezas musicais a actividades lúdicas.	4.1. Música e palabra. 4.2. Música e movemento. 4.3. Música e transversalidade.
5. Repertorio vocal e instrumental para educación infantil.	5.1. Repertorio escolar. 5.2. Repertorio tradicional. 5.3. Cancións con xestos. 5.4. Cancións de substitución. 5.5. Cancións-conto.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	4	6
Prácticas con apoio das TIC	3	6	9
Obradoiro	24	24	48
Presentación	4	4	8
Traballo tutelado	1	10	11
Seminario	2	0	2
Lección maxistral	17	34	51
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	1	2
Práctica de laboratorio	1	1	2
Traballo	1	10	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Determinación do grao de coñecementos previos. Determinación de aptitudes do alumnado para o desenvolvemento das actividades prácticas previstas Exposición da folla de ruta do curso
Prácticas con apoio das TIC	Exposición, coñecemento e práctica das ferramentas informáticas
Obradoiro	Prácticas instrumentais e vocais. Desenvolvemento das técnicas de ensino, ensaio e montaxe de obras musicais para o nivel

Presentación	Presentación e execución dos traballos elaborados polo alumnado con carácter individual ou colectivo
Traballo tutelado	Elaboración dos traballos individuais ou colectivos previstos
Seminario	Orientacións de reflexións conxuntas sobre cuestións e problemas xurdidos para o desenvolvemento dos traballos previstos
Lección maxistral	Exposición dos contidos teóricos da materia e das directrices para a elaboración dos traballos previstos

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Seminario	Serán atendidos os grupos de traballo en horario de titorías, segundo aparece na web da facultade.
-----------	--

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
			A1	B1	C1	D1
Obradoiro	Asistencia, seguemento, participación e aproveitamento das sesións de práctica vocal e/ou instrumental	25	A1 A2 A3	B8 B12	C45 C53	D1 D2 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D15 D16 D17 D18 D20
Presentación	Presentación e defensa dos traballos tutelados	10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B11	C56	D2 D5 D6 D13 D15
Traballo tutelado	Elaboración dun arranxo musical para a didáctica	10	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B11 B12	C45 C53 C54 C55 C56 C57 C58	D2 D8 D13 D19
Lección maxistral	Asistencia, seguemento, participación e aproveitamento das sesións	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B11	C45 C53 C54 C55 C56 C57 C58	D13 D14 D15 D19 D21
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resposta a un test sobre cuestións de teoría	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2	C45 C54	D1 D2 D6 D7 D8 D13 D14 D15 D19 D21

Práctica de laboratorio	Execución conxunta ou individual de arranxos vocais e/ou instrumentais	10	A2 A3	B11	C45 C53 C54	D5 D7 D8 D9 D11 D12 D14 D16 D17 D18 D19 D20
Traballo	Deseño e creación , individual ou en grupo, de actividades para educación infantil	5	A2	B1	C55 C58	D2 D9 D12 D13

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia, tanto na modalidade presencial como na non presencial será preciso que os estudantes obteñan en todas e cada unha das partes avaliadas, polo menos un 50% da súa calificación total. A nota final virá dada pola suma das puntuacións obtidas en cada unha das partes, sendo preciso superar cada unha delas illadamente.

No caso de alumnado que non asista con regularidade ás clases, a avaliación farase usando as rúbricas; Traballos Tutelados (40%), Probas de resposta curta (40%), Execución conxunta ou individual de arranxos vocais e/ou instrumentais (20%). Con independencia da súa asistencia ou non ás clases, o alumnado gozará de condicións equivalentes de avaliación. Na convocatoria de Xullo, unicamente avaliaranse as competencias ou actividades non superadas na convocatoria correspondente ao seu cuadrimestre.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

GIRÁLDEZ, A., **Contribuciones de la educación musical a la adquisición de las competencias básicas**, nº 41, pp. 37-48, Eufonía- Madrid, 2007

STORMS, G., **101 Juegos musicales**, Graó- Barcellona, 2003

DE LA VEGA, P. y GARCÍA -PALAO, A., **Teoría del lenguaje musical y fichas de ejercicios. Primer curso de grado elemental.**, Si Bemol Ediciones, 2007

ROBLES, G., **Nuevo Lenguaje Musical I. Edición ampliada**, Si Bemol Ediciones, 2003

Pascual. M, **Didáctica de la Música para infantil**, 9788483223031, Pearson, 2006

Bibliografía Complementaria

RUIZ, E., **"Expresión musical en educación infantil. Orientaciones didácticas"**, CCS,

VV.AA., **"La música en la educación infantil (0-6)"**, Graó,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Agrupacións instrumentais para a escola/P02G110V01941

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/O05G110V01103

Outros comentarios

Dado a importante carga práctica da materia, é altamente recomendable a asistencia regular ás sesións presenciais

Plan de Continxencias

Descrición

Circunstancias excepcionais

En caso de circunstancias excepcionais que impidan a asistencia presencial ás clases, terase en conta a modalidade activada (presencial, mixta ou non presencial) e faranse as seguintes adaptacións:

Para a Docencia mixta: o profesor/a estará na aula de clase, xunto co grupo de alumnos/as, segundo o aforamento

permitido. O resto do alumnado seguirá a clase polo campus remoto e/ou plataforma de teledocencia. Estableceranse grupos de alumnado para a asistencia ás clases. No caso das clases prácticas, a previsión é que todo o alumnado poida asistir alternamente ás sesións. No caso de non ser posible manter a distancia de seguridade, débense establecer as medidas de protección persoal necesarias.

Para a Docencia non presencial: nin o profesor/a nin o alumnado asistirán ás aulas. As clases levaránse a cabo no campus remoto e/ou plataforma de teledocencia. Chegado o caso, activaríase esta modalidade mediante Resolución Reitoral.

Adaptacións Metodolóxicas: Fomentárase o uso de material audiovisual alternativo (programas informáticos musicais, gravacións, audio-vídeos, páxinas web, blogs, etc.) e fomentárase actividades on-line participativas e interactivas promovendo o traballo grupal e individual sobre distintos temas da materia, mediante a realización de foros, debates, etc. Empregaremos a plataforma FAITIC/Moovi, para os fins descritos no apartado anterior, en caso de non poder impartir as clases de forma presencial.

Clases prácticas: No caso de que se active a modalidade non presencial, mediante Resolución Reitoral, as clases prácticas desenvolveranse on-line. O profesor/a establecerá o contido e as prácticas a realizar, de acordo coa guía docente, para despois realizar a súa revisión on-line, mediante a utilización do campus remoto e plataforma de teledocencia, de forma grupal e/ou individual.

Atención ao alumnado: Habilitaranse os despachos virtuais, e o correo electrónico para contactar cos profesores. Utilizaranse ademais todos os medios dispoñibles (foros, aulas virtuais, etc.) para atender a todo o alumnado.

Avaliación: No caso de non poder realizar a avaliación ordinaria prevista na guía docente presencial, avaliarase de forma virtual o seguinte:

Lección maxistral Asistencia, seguimento, participación e aproveitamento das sesións 25 %

Talleres Actividades de carácter práctico. Pódese incluír, entre outras: execución e creación individual ou en grupo de pequenas pezas rítmicas, vocais ou instrumentais, resolución de tarefas propostas, ditados rítmicos e melódicos 15 %

Presentación e defensa de traballos tutelados 15 %

Traballo tutelado Elaboración dun arranxo musical para a aula 15 %

Práctica de laboratorio Execución conxunta ou individual de arranxos vocais e/ou instrumentais e prácticas con programas informáticos musicais 10 %

Probas de resposta curta. Resposta a un test sobre cuestións de teoría 20 %
